

วารสารวิจัยธรรมศึกษา

JOURNAL OF DHAMMASUKSA RESEARCH

ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2565)

Vol. 5 No. 2 (July – December 2022)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นวารสารตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความหนังสือ และบทความวิชาการประเภทอื่นๆ
2. เพื่อเป็นสื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของนักวิจัยและนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นวารสารเสนอองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามนุษย์ตามหลักการศึกษาศาสนาและศาสตร์ต่างๆ
4. เพื่อพัฒนาวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลงานการวิจัยและบทความทางวิชาการทางพระพุทธศาสนาและศาสนาต่างๆ รวมทั้งปรัชญาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI

เจ้าของ

ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม (RESEARCH CENTER FOR DHAMMASUKSA PHRAPARIYATTIDHAMMA OF WATAWUTWIKASITARAM SCHOOL) ฤๅ๓ิคุณแม่ขาลั้ง ห้อง 305 เลขที่ 137 วัดอาวุธวิกสิตาราม ถนนจรัญสนิทวงศ์ 71 บางพลัด กรุงเทพฯ 10700 โทร 0860864258

ที่ปรึกษา

พระธรรมวชิรสุธี	รองแม่กองบาลีสนามหลวง ประจำคณะธรรมยุต เจ้าอาวาส/เจ้าสำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม
พระราชดิลก, ดร.	ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดอาวุธวิกสิตาราม ประธานกรรมการบริหารการศึกษา
พระศรีวินยาภรณ์, ดร.	ที่ปรึกษาอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดอาวุธวิกสิตาราม เจ้าคณะแขวงบางพลัด
พระมหาพรภวิทย์ จิรวิฑู	อาจารย์ใหญ่สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม
พระมหาฉัตรชัย สุนตตชโย, ผศ.ดร.	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระครูศรีวิฑูคุณสุนทร, ผศ.ดร.	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาพรชัย สิริวิโร, ผศ.ดร.	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.เนตร หงษ์ไกรเลิศ	มหาวิทยาลัยสยาม
นาวาเอก ดร.นพดล บงกชกาญจน์	กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
ดร.วิลาสินี วัฒนมงคล	ผู้พิพากษาสมทบ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสงคราม

บรรณาธิการวารสาร

พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร.

กองบรรณาธิการวารสาร

พระบุญฤทธิ์ อภิปัญโญ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.มนัสวี ศรีนนท์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร.ธเนศ เกษศิลป์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.สุณี เวชประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยนวมินทราชินา
พ.ต.ท.หญิง ดร.ปิยะนุช ศรีสรานุกรม	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
นายครรชิต มีซอง	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

พระวินัยธรสุขุม สุขวฑฒโก, ผศ.	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาบุญศรี ญาณวฑฒโต, ผศ.ดร.	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาไพจิตร อุตตมธมโม, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ศรชัย ท้าวมิตร	พนักงานเกษียณอายุ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รศ.พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รศ.วิรัตน์ กางทอง	พนักงานเกษียณอายุ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รศ.ดร.กฤต ศรียะอาจ	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
นาวาเอก ดร.นพดล บงกชกาญจน์	กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
ดร.เมธา หริมเทพาธิป	สาขาวิชาปรัชญาและจริยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ดร.ธนรัฐ สะอาดเอี่ยม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์
ดร.พูนศักดิ์ กมล	วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ดร.กฤตสุขิน พลเสน	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.ประเวช วัฒนาแก้ว	คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.จักรี ศรีจารุเมธีญาณ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ดร.กำธร เพี้ยเอี่ยม	นักวิชาการอิสระ ด้านศาสนาและปรัชญา
ดร.ขวลิต ไหลรินทร์	พนักงานเกษียณอายุ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.มนัสวี ศรีนนท์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร.ศรุตานนท์ ขอบประดิษฐ์	วิทยาลัยทองสุข
ดร.สมเจต หลวงกัน	ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม

ฝ่ายจัดรูปเล่ม/สมาชิกวารสาร

ดร.สมเจต หลวงกัน	นายอริย์ชัย เลิศอมรไชยกิจ
นายสุขซาน มั่งคั่ง	นางสาวพรทิพย์ พุทธิกิตติวงศ์

พิมพ์ที่

จี คลาส (G CLASS) เลขที่ 26/19 ศาลาฯ พุทธมณฑล นครปฐม 73170
โทร 028892223 โทรสาร 028893204 อีเมลล์ g_class@hotmail.com

บทบรรณาธิการ

การจัดพิมพ์วารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวธวิกลิตาราม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2565 ปีที่ 5 ทางกองบรรณาธิการได้บริหารจัดการวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI อย่างเข้มข้นเหมือนเดิม โดยได้มีการตรวจประเมินผลงานวิชาการทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณให้เป็นที่เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพประสิทธิผลจากผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายหน่วยงาน

วารสารวิจัยธรรมศึกษาฉบับนี้ได้นำเสนอผลงานของนักวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ ที่น่าสนใจดังนี้

1. การพัฒนาสินค้าและรูปแบบการบริการท่องเที่ยวของชุมชนปราสาทขอมในจังหวัดสุรินทร์ (Product Development and Tourism Service Model of Prasat Khmer Community in Surin Province) โดย ธนรัฐ สะอาดเอี่ยม และพระวีรศักดิ์ จันทวิโส (สุชน้อย) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ผลการวิจัย พบว่า 1) ต้นทุนทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนปราสาทขอมในจังหวัดสุรินทร์ พบว่า : จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นจังหวัดที่มีทุนทางสังคมทั้งมี 5 รูปแบบ คือ (1) จิตวิญญาณ: แบ่งออก 2 กลุ่มใหญ่ คือ (1.1) กลุ่มความเชื่อหรือศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นฐาน (1.2) กลุ่มความเชื่อท้องถิ่นที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน (2) ทุนทางปัญญา : ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงช้างหรือเรียกว่า คชศาสตร์, ความรู้เกี่ยวกับการสร้างปราสาทขอม, ความรู้ด้านการทำการเกษตร, ความรู้ด้านการวางผังเมือง, ความรู้ด้านการทำเครื่องปั้นดินเผา (3) ทรัพยากรมนุษย์: บรรพบุรุษกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของตนเอง จังหวัดสุรินทร์มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ของเผ่าสุรินทร์ที่มี (4) ทุนทาง ทรัพยากรธรรมชาติ : มีที่ราบสำหรับปลูกข้าวหอมมะลิ มีแม่น้ำที่สำคัญไหลผ่าน คือ แม่น้ำมูล, แม่น้ำชี มีเทือกเขาพนมดง (5) ทุนโคกทรัพย์ คือ ปราสาทขอม ซึ่งเป็นมรดกที่บรรพบุรุษของชาวสุรินทร์ได้ร่วมกันสร้าง ทุนทางวัฒนธรรมของจังหวัดสุรินทร์ พบว่า สุรินทร์เป็นจังหวัดเก่าแก่ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต ระหว่าง พ.ศ. 2552-2562 และในส่วนของจังหวัดสุรินทร์นั้น มีภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ได้รับการประกาศขึ้นบัญชี 9 รายการ ดังต่อไปนี้ คชศาสตร์ชาวกูย, เจริญ, ประเทืองสุรินทร์, ภาษาเขมรถิ่นไทยได้รับการประกาศขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมระดับชาติ ภาษากูย-กวย กะโน้บติงตอง รำตริต และมะมั่วต 2) การพัฒนาสินค้าและรูปแบบการบริการการท่องเที่ยวของชุมชนปราสาทขอมในจังหวัดสุรินทร์ พบว่า จังหวัดสุรินทร์ มีภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ได้รับการประกาศขึ้นบัญชี 9 รายการ คชศาสตร์ชาวกูย, เจริญ, กันตรึม ประเทืองสุรินทร์, ภาษาเขมรถิ่นไทย ภาษา กูย-กวย กะโน้บติง รำตริต และมะมั่วต 2) การพัฒนา สินค้าของชุมชนปราสาทขอมในจังหวัดสุรินทร์ คือ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีปราสาทขอมซึ่งเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชนเป็นฐานคติทางความคิด โดยผู้วิจัยได้แบ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทุนวัฒนธรรมปราสาทขอม โดยแบ่งสินค้าใน 3 รูปแบบ คือ (1) ตราสัญลักษณ์สินค้า: ตราสัญลักษณ์สินค้าหรือโลโก้ (Logo) ของแต่ละชุมชนปราสาท โดยมีสวดลายจากปราสาทขอม ที่เป็นทุนทางวัฒนธรรมนำมาออกแบบเป็นตราสัญลักษณ์ (2) กล่องบรรจุผลิตภัณฑ์ผ้าไหม: ขน โดยใช้ฐานคติทุนทางวัฒนธรรม คือ องค์ปราสาทขอม เป็นต้นแบบการออกแบบ และ (3) แก้วน้ำลายปราสาท

หอม: แก้วน้ำใสแต่มีลวดลายปราสาทหอม ที่บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอันเป็นทุนที่ทรงคุณค่า 3) การพัฒนารูปแบบการบริการการท่องเที่ยวของชุมชนปราสาทหอมในจังหวัดสุรินทร์ พบว่า การพัฒนา รูปแบบการบริการการท่องเที่ยวของชุมชนปราสาทหอมในจังหวัดสุรินทร์นั้น แบ่งรูปแบบการท่องเที่ยวออกเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชนปราสาทหอม: รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน 4) องค์ความรู้ที่ค้นพบ คือ รูปแบบการพัฒนาพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ คือ “ปราสาทหอม-โมเดล หรือ Khmer Surin-Model” อันประกอบด้วย (1) K = Knowledge คือ จากภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่นานาชาติอย่างสร้างสรรค์ (2) H = Hospitality คือ การเป็นเจ้าของบ้านที่ดี พร้อมต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยวิถีชุมชน (3) M = Morality คือ ยึดหลักสัมมาชีพในการดำเนินธุรกิจ (4) E = E-commerce คือ สร้างรูปแบบ/ช่องทางการค้าขายในโลกที่ไร้ขีดจำกัดในการเข้าถึง (5) R-Resolution คือ ความตั้งใจแน่วแน่ในการตั้งปณิธานเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (6) S = Sincerity คือ ความจริงใจต่อลูกค้า และจริงใจในการประกอบการอย่างต่อเนื่อง (7) U = Unity คือ ความเป็นหนึ่งเดียว ความสามัคคีของคนในชุมชน (8) R = Responsibility คือ ความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคมและ สิ่งแวดล้อม (9) I = International คือ สร้างจากภูมิปัญญาท้องถิ่นมุ่งสู่สากล และ (10) N = Noble คือ จากภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ความเป็นอารยธรรมที่สากล

2. การศึกษาภูมิปัญญาในการผลิตเส้นใยกัญชงเชิงอุตสาหกรรมสิ่งทอชุมชน (A study of wisdom in the Production of Hemp Fibers of Community Textile Industry) โดย สุทิน เรืองปานกัน ทรงคุณ จันทจร และระพีพันธ์ ศิริสัมพันธ์ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (วัฒนธรรมศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าม้ง มีภูมิปัญญาและกระบวนการผลิตเส้นใย กัญชง ผ่านพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องในการปลูกกัญชงบนฐานภูมิปัญญาและทุนทางวัฒนธรรม มาอย่างยาวไกล สืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติพันธุ์รุ่นต่อรุ่น เช่นกระบวนการปลูกจนปัจจุบัน สายพันธุ์ที่นิยมปลูก คือ สายพันธุ์ RPF1, RPF2 เหมาะแก่การทำเส้นใย ส่วนสายพันธุ์ RPF3, RPF4 เหมาะแก่การใช้เมล็ดเพื่ออุตสาหกรรมชนิดต่างๆ ภูมิปัญญาพื้นถิ่นกับปัญหาการเก็บเกี่ยวและหลังการเก็บเกี่ยวพืชกัญชงนั้น ยังเกี่ยวพันกับวิถีการดำเนินชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าม้ง รูปแบบการพัฒนาการผลิตเส้นใยกัญชงสู่อุตสาหกรรมชุมชนบนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นทุนทางวัฒนธรรมและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ รูปแบบที่หนึ่ง การสร้างมูลค่าเพิ่ม ด้วยการใช้ความได้เปรียบ รูปแบบที่สอง คือ รูปแบบกระบวนการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนและการสร้างสังคมที่สูงให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ รูปแบบที่สาม รูปแบบที่อิงอาศัยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ภายใต้แนวคิด “พลิกโฉมประเทศไทยสู่สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” สร้างกระบวนการในการเสริมสร้างกระบวนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม มุ่งขยายผลความสำเร็จของโครงการหลวงไปสู่ชุมชนบนพื้นที่สูงของ และรูปแบบที่สี่ คือ กระบวนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนด้านสิ่งทอชาติพันธุ์ม้ง ด้วยมิติด้านเงื่อนไขเวลา

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการเช่าหอพักเอกชนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน (Factors Affecting Students' Choice of Private Dormitory Rental Service Rajamangala University of Technology Lanna Nan) โดย กนกรัตน์ ดวงพิกุล และชนาภา มังคละ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบ

ถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศชาย มีอายุเฉลี่ยระหว่าง 20-22 ปี ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 5,001-10,000 บาท แหล่งที่มาของรายได้ส่วนใหญ่มาจากการกู้ยืมศ./กรอ. และอาศัยอยู่หอพักใกล้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการเช่าหอพักเอกชนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.38 ปัจจัยที่มีระดับความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมการตลาด มีค่าเฉลี่ย 3.85 รองลงมา คือ ด้านบุคลากรที่ให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 3.61 ด้านการบริการ มีค่าเฉลี่ย 3.38 ด้านทำเลที่ตั้ง มีค่าเฉลี่ย 3.29 ด้านราคา มีค่าเฉลี่ย 3.16 และลำดับสุดท้ายด้านลักษณะห้องพัก มีค่าเฉลี่ย 3.00

4. ปรัชญาเต๋าในศาสตร์ของฮวงจุ้ยกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Taoist philosophy in the science of Feng Shui of Development quality life) โดย พรภัทรชพัสส์ กาญจนพจน์ กัญยาวิรัส ฐาตพงษ์ และสวัสดิ์ โอนทัย สาขาวิชาปรัชญาและพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ผลการวิจัย พบว่าชีวิตที่ดีมี ความสุข ชีวิตที่สามารถปรับตนเองให้เข้ากับธรรมชาติ ทั้งธรรมชาติทางกายภาพและธรรมชาติทางสังคม และสามารถปรับธรรมชาติให้เข้ากับตนเองโดยไม่เบียดเบียนสังคมและผู้อื่น เมื่อกระบวนการตรรกศาสตร์ปรัชญาหลังนวยุคสายกลางได้ดำเนินไปย่อมทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนค่านิยมและทำให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลายเป็นวัฒนธรรมของผู้คนที่อยู่ร่วมกันของผู้ถือกระบวนการตรรกศาสตร์หลังนวยุคสายกลาง เป็นวัฒนธรรมแกนหลักของสังคมในปัจจุบัน เป็นหลักยึดเหนี่ยวที่ไม่ใช่หลักยึดติด นั่นคือ ไม่ว่าจะทำอะไร แต่ก็เปิดโอกาสให้มีความหลากหลาย แตกต่างกันไปตามพื้นที่ เชื้อชาติ ชนชาติได้ และเมื่อเจตจำนงตัดสินใจของผู้ถือกระบวนการตรรกศาสตร์ปรัชญาหลังนวยุคสายกลางใช้การพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นเกณฑ์สำคัญ ย่อมเกิดปรัชญาจริยะและมาตรการจริยะที่สอดคล้องกัน ผู้คนย่อมศรัทธาในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ เพราะได้ความสุขแท้จากการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาคุณภาพชีวิตจึงมีคุณค่าเท่ากับเป้าหมายในระดับศาสนา เป็นศาสนากระบวนการตรรกศาสตร์ปรัชญาหลังนวยุค แต่เป็นศาสนาที่ไม่เรียกร้องสมาชิก ไม่แก่งแย่งแข่งขันหรือเชื่อว่าตนเองถูกฝ่ายเดียว ฝ่ายอื่นผิดทั้งหมด การพัฒนาคุณภาพชีวิตจึงเป็นหลักศาสนาที่แสวงหาความร่วมมือและพร้อมที่จะช่วยเหลือศาสนาอื่นในฐานะหลักการสำคัญในการดำรงตนตามหลักศาสนานั้นๆ

5. สัญลักษณ์ยันต์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตหลังนวยุค (The Symbolic Alphabet Yantra of Development Quality life in the Postmodern) โดย ประพนธ์ ตรีจันทร์ทอง กัญยาวิรัส ฐาตพงษ์ และสวัสดิ์ โอนทัย สาขาวิชาปรัชญาและพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น พบว่า สัญลักษณ์ยันต์ก็เปรียบเสมือนวัตถุนิยม ซึ่งเกิดขึ้นแล้วในทุกยุคทุกสมัยและทุกสังคม เพราะเป็นเรื่องที่เข้าใจได้ง่าย จำต้องสัมผัสได้ ไม่สลับซับซ้อน ซึ่งความจริงเปรียบเสมือนภาระของมนุษย์หลังนวยุค นัยยะแห่งอนิจจตาไม่ได้กินความเพียงแค่ว่า สิ่งที่มีชีวิตเท่านั้น หากรวมถึงสรรพสิ่งบนบรรณพิภพ ต่างล้วนต้องตกอยู่ภายใต้กฎแห่งสามัญนี้ด้วยเหตุนี้ ลวดลายของอักขระยันต์ก็เช่นกันที่เป็นกลไกสำคัญในการผลิตซ้ำ ภาพสะท้อนของสัญลักษณ์ และรหัสที่กลายมาเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของสภาวะล้ำจริง (Hyper-reality) ที่อยู่ใน ชีวิตประจำวันของพวกเรา ซึ่งความจริงต่างๆ ได้ถูกกลืนจนไม่เหลือร่องรอย กลายเป็นสภาวะที่จริงยิ่งกว่าจริง สภาวะที่ความจริงตกอยู่ภายใต้ภาวะบงการของภาพตัวแทน ซึ่งฌอง โบดริยาร์ด (Jean Baudrillard) กล่าวว่า ถ้าการบริโภคเชิงสัญลักษณ์ (consumption of sign) คือกิจกรรมอย่างหนึ่งในการเอาประโยชน์จากระบบสัญลักษณ์ มีความหมาย

ว่าอย่างไร สัญญะ (sign) เป็นตัวแทนของสิ่งอื่น แสดงค่าของสิ่งอื่น ปฏิบัติหน้าที่แทนสิ่งอื่นซึ่งขาดหายไปและมิเชล ฟูก็อด (Michel Foucault) ก็เชื่อว่า เป็นเพียงรูปแบบของวาทกรรมที่มนุษย์ใช้เพื่อควบคุมผู้อื่นและตนเอง เป็นเหมือนปฏิบัติการที่ชี้นำการ ตัดสินใจและการกระทำของเราว่า ถูกหรือผิด จริงหรือปลอมและควรทำหรือไม่ควรทำ ด้วยเหตุนี้เอง เอกลักษณ์และความหมายของสิ่งต่างๆ จึงสามารถลื่นไหลและเปลี่ยนแปลงได้ตามวาทกรรมที่สร้างสิ่งเหล่านั้นขึ้นมา ไม่แน่นอน ไม่ตายตัว และไม่หยุดนิ่ง เรื่องของวาทกรรม และอำนาจจึงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้

6. พิธีไหว้ครูโขน ละคร ภายหลังการพระราชทานครอบจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (Rite of Payinh Homage to the Teachers of Khon and Lakhon after The Thai Royal Sacred Ceremony for His Majesty King Bhumibol Adulyadej the Grest) โดย ว่าที่ร้อยเอก อรรถพล ฉิมพูลสุข และภาวดี โพธิเวชกุล สาขาวิชา ศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า ครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูโขน ละคร ใช้แนวทางการดำเนินพิธีของนายอาคม สายาคม ที่ได้รับสืบทอดจากพระยานัฏกานรินทร์ (ทองดี สุวรรณภารต) ครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูโขน ละคร ในรัชกาลที่ 5 เป็นหลัก แต่มีการปรับรายละเอียด 4 ประการ ได้แก่ 1. การปรับลำดับการเรียกเพลงหน้าพาทย์ ให้มีความเหมาะสมกับระยะเวลาในการประกอบพิธีในปัจจุบัน 2. การห่มผ้าแบบพันทะนาคของครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูโขน ละคร แตกต่างกัน 2 แบบ คือ แบบนำชายผ้าที่ห่มมา เหน็บไว้ด้านข้างซ้ายมือ และการนำชายผ้าที่ห่มมาเหน็บไว้ตรงด้านหน้า 3. การยอมให้ศิษย์จำนวนมากจับผ้า ขาวปูลาดทางเดินเรียงต่อกันทั้ง 2 ด้านของชายผ้า ขณะที่ครูรำเพลงหน้าพาทย์เข้าและออกจากพิธีครอบ และ 4. จำนวนเครื่องประกอบการแต่งกายและเครื่องใช้สำหรับครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูโขน ละคร บางรายการ แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าครูผู้ประกอบพิธีไหว้ครูโขน ละคร 2 ท่านมีแนวทางในการประกอบพิธีไหว้ครู ที่มีอัตลักษณ์ของแต่ละท่านที่ชัดเจน ได้แก่ นายอุดม อังศุธร (กุลเมธพันธ์) มีการกล่าวสรรเสริญพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ก่อนเริ่มพิธีและในขณะทำพิธีมีการเรียก เพลงหน้าพาทย์เพียง 35 เพลง (จากเดิม 44 เพลง) เพื่อให้เหมาะสมกับเวลาในการประกอบพิธีไหว้ครูในปัจจุบัน ส่วนนายสมบัติ แก้วสุจริต ใช้การกล่าวบูชาเทพเจ้าด้วยบทสวดอัญเชิญในช่วงปีพาทย์บรรเลงเพลง หน้าพาทย์ประจำองค์เทพเจ้านั้นๆ และกล่าวเชิญครูเป็นวาจาด้วยภาษาไทย อย่างไรก็ตามพิธีไหว้ครูโขน ละคร ยังคงดำรงขั้นตอนสำคัญๆ ที่แสดงออกถึงภูมิปัญญาและคุณค่าอย่างชาญฉลาดของบรรพบุรุษไทยไว้อย่างครบถ้วน เพื่อดำรงไว้เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติสืบไป

7. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการสื่อสารในองค์การสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนราธิวาส (Transformational Administration of Administrators Affecting Communication in Organization under Primary Educational Service Area Office, Narathiwat) โดย ธาณิ กิตติกาญจน์โสภณ เบญจภรณ์ รัษฎระนา จามจุรี จำเมือง และสุชาติ เสวตบดี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) การสื่อสารในองค์การสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3) การบริหารการเปลี่ยนแปลงของ

ผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมมีอิทธิพลส่งผลต่อการสื่อสารในองค์กร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ด้านคนและด้านวัฒนธรรมในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

ดังสมการ $Y_{tot} = .977 + .545X_1 + .495X_2 + .719X_3 + .705X_4$

8. ปัญหาในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด: กรณีศึกษาในสถานพยาบาลของรัฐ (Problems of Addiction Treatment: A Case Study of Public Hospitals) โดย วณิตตา พิทยาเรืองนนท์ และ อารณีย์ วิวัฒนาภรณ์ มหาวิทยาลัยรังสิต ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร 2) ปัญหาจากตัวผู้ป่วยที่มีการเสพยา หรือเข้ารับการบำบัด ไม่ครบถ้วนตามขั้นตอน ครอบครัวไม่ให้ความร่วมมือ 3) ปัญหาในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น และการติดตามผล 4) ปัญหาด้านงบประมาณ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างกล่าวดังนี้ 1) ข้อเสนอแนะในการปรับโครงสร้างกรอบอัตรากำลัง และกรอบของอำนาจหน้าที่ให้มีความชัดเจน สร้างระบบหรือช่องทางที่สามารถติดต่อประสานงานกันได้อย่างสะดวกรวดเร็ว 2) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้กับครอบครัวและชุมชนมากขึ้นถึงทัศนคติที่มีต่อผู้ใช้ ยาเสพติด รวมทั้งวิธีการดูแลช่วยเหลือ 3) การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้กระจายไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบยาเสพติด 4) จัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องคล้อยกับจำนวนผู้ป่วย 5) การบูรณาการระหว่างหน่วยงานภายในกระทรวงสาธารณสุขเองและหน่วยงานอื่น ในการวางแผนและการปฏิบัติงานร่วมกัน

9. มาตรการที่เหมาะสมในการคุ้มครองสิทธิของคู่สัญญาการให้บริการซอฟต์แวร์ (Appropriate Measures to Protect the Rights of Software Service Contract Parties) โดย อนุชา คำพิลา และ ภูมินทร์ บุตรอินทร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า ประเทศไทยยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิหน้าที่ของคู่สัญญาในสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิโปรแกรมคอมพิวเตอร์ไว้โดยเฉพาะ จึงต้องพิจารณาตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 รวมทั้งหลักนิติกรรมสัญญาและหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามลำดับ ทั้งนี้ การคุ้มครองสิทธิหน้าที่ของคู่สัญญาในสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในกรณีที่โปรแกรมสำเร็จรูป จะเห็นได้ว่าผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิให้ใช้สิทธิจะเป็นฝ่ายกำหนดข้อสัญญาในขณะที่ผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิเป็นเพียงฝ่ายที่ต้องยอมรับหรือปฏิเสธข้อกำหนดในสัญญาเท่านั้น ทั้งนี้ การกำหนดข้อสัญญาจึงเป็นการกำหนดหน้าที่ให้แก่ผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ รวมทั้งการกำหนดข้อสัญญาการรับประกันและความรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องของซอฟต์แวร์รวมทั้งในกรณีที่ต้องมีการฟ้องร้องเรียกความเสียหายจากการรับประกันและความรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องของซอฟต์แวร์ ผู้เสียหายจะต้องฟ้องร้องเองเนื่องจากไม่อยู่ในฐานะผู้บริโภคตามคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 จึงมีข้อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541

10. ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการนำเอาข้อมูลสารพันธุกรรมไปใช้ในคดีอื่น (Legal problems related to the use of genetic information in other cases) โดย ภาณุมาตร์ ชำคล้าย และจิรวุฒิ ลิปิพันธ์ คณะนิติศาสตร์ปริทัศน์ พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พบว่า บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการนำเอาข้อมูลสารพันธุกรรมไปใช้ในคดีอื่นนอกเหนือจากคดีอาญาที่เก็บข้อมูลสารพันธุกรรมของผู้เสียหายหรือจำเลย ทั้งนี้ ข้อมูลสารพันธุกรรมนี้ถือว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความอ่อนไหว ตามมาตรา 6 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งหน่วยงานราชการเป็นผู้มีสิทธินำข้อมูลของบุคคลไปใช้หรือเก็บรักษา แต่การจะนำไปใช้ในคดีอาญาอื่น ๆ หรือคดีแพ่งใด ๆ จะต้องได้รับการอนุญาตจากเจ้าของข้อมูลสารพันธุกรรม เว้นแต่เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล หรือเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนด อย่างไรก็ตามประเทศไทยมิได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับกำกับดูแลการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลสารพันธุกรรมดังเช่นต่างประเทศ ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ และเยอรมนี จากการศึกษาจึงขอเสนอแนะดังนี้ 1) ควรยกเลิกความในมาตรา 4 (2) ของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 2) ควรประกาศพระราชกฤษฎีกาและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูลสารพันธุกรรม กำหนดฐานความผิด กระบวนการขอใช้ข้อมูลสารพันธุกรรม ระยะเวลาการจัดเก็บ และการลบหรือทำลายข้อมูลสารพันธุกรรมโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 3) ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 การอนุญาตให้ใช้ข้อมูลสารพันธุกรรมควรจัดตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลสารพันธุกรรม

11. การเสริมสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยชุดกิจกรรมแนะแนว (The Enhancement of Career Decision Making Self-Efficacy of High School Students Through Guidance Activities) โดย ชุตินา ทองมีขวัญ สกล วรเจริญศรี และมณฑิรา จารุเพ็ง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้น หลังการเข้าร่วมชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01.

12. การให้คำปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อลดพฤติกรรมเกมการติดเกมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (Integrative Group Counseling for Reducing Game Addiction Among Junior High School Students) โดย กมลจิตร ช่างเงิน พัทธกรณ ศรีสวัสดิ์ และครรชิต แสนอุบล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัย พบว่า 1) พฤติกรรมการติดเกมของนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในกลุ่มปกติมากที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะติดเกม และกลุ่มน่าจะติดเกม ตามลำดับ และ 2) หลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ พฤติกรรมการติดเกมโดยรวมของนักเรียนลดน้อยลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

13. THE INFLUENCE OF THE OUTCOME-BASED EDUCATION ON STUDENTS' EMPLOYMENT INTENTION IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN GUANGDONG PROVINCE, CHINA by Jun Wu Prapatpong Senarith and Sukhum Moonmuang, Faculty of Education, Bangkokthonburi University, The research findings revealed that; (1) There were some positive relationships between Outcome-Based Education and student's employment intention; and (2) There were some positive relationships between cognitive and student's employment intention; and (3) There was no relationship between attitude and student's employment intention; and (4) There were some positive relationships between motivation and student's employment intention; and (5) There were some positive relationships between cognitive and student's motivation; and (6) There were some positive relationships between attitude and student's motivation; and (7) There were some positive relationships between Outcome-Based Education and student's cognitive; and (8) There were some positive relationships between attitude and student's cognitive; and (9) There were some positive relationships between cognitive and student's attitude; and (10) There were some positive relationships between Outcome-Based Education and student's attitude.

14. THE INFLUENCE OF THE OUTCOME-BASED EDUCATION ON STUDENTS' EMPLOYMENT INTENTION IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN GUANGDONG PROVINCE, CHINA by Jun Wu Prapatpong Senarith and Sukhum Moonmuang, Faculty of Education, Bangkokthonburi University, The research findings revealed that: (1) The international cooperation in art education management in colleges and universities in Liaoning Province was highly perceived by art teachers; (2) Except teachers' willingness, the influencing factors of international cooperation included visionary leadership, organizational reputation, and teachers' organizational commitment; (3) Visionary leadership significantly exerted its influences on international cooperation both directly and indirectly via organizational reputation.; and (4) The models under study fitted the empirical data well.

15. THE 21ST CENTURY ARTS TALENTS CULTIVATION PATTERN OF UNDERGRADUATE STUDIES UNDER LIAONING PROVINCE UNDER LIAONING PROVINCE by Luchen Sun Chuanchom Chinatangkul and Kamolmal Chaisirithanya, Educational Administration, Faculty of Education, Bangkokthonburi University, Major findings: (1) the components of the 21st Century Arts Talents Cultivation Pattern of undergraduate studies under Liaoning Province included four components: Innovative and Entrepreneurial Artistic Talents Cultivation, Teaching Management Design for Vertical Professional Knowledge, Quality Assurance and Quality Management Systems, Global Literacy Skills in the 21st, (2) the

implementation guidelines of the 21st Century Arts Talents Cultivation Pattern of undergraduate studies under Liaoning Province were found that there were total 14 guidelines as follows: four implementation guidelines for component of Innovative and Entrepreneurial Artistic Talents Cultivation, two implementation guidelines for component of Teaching Management Design for Vertical Professional Knowledge, four implementation guidelines for component of Quality Assurance and Quality Management Systems, three implementation guidelines for component of Global Literacy Skills in the 21st.

16. จริยธรรมแห่งการดูแลกับผู้ให้บริการสุขภาพในภาวะชีวิตวิถีใหม่ (Ethics of Care and Healthcare provider in New Normal) โดย พจนา มาโนช โรงพยาบาลเอกชล 1 และสิริกร อมฤตวาริน เอนก สุวรรณบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัย พบว่า 1) สิ่งสำคัญในงาน ได้แก่ ผู้ให้บริการ เจ้าหน้าที่ทุกคนที่ทำงานอยู่ในโรงพยาบาล ผู้รับบริการ คือ ผู้ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลซึ่งมีทั้งบุคคลภายนอกและบุคคลภายในโรงพยาบาลเอง กระบวนการบริการ คือ การให้บริการลูกค้าที่จะช่วยสร้างความประทับใจและกลับมาใช้บริการอีก และด้านสิ่งแวดล้อม คือ สิ่งต่างๆ ที่อยู่ในโรงพยาบาลซึ่งเน้นให้ดูสะอาด สดชื่น มีระเบียบ เห็นแล้วอยากมาใช้บริการซ้ำ 2) ภาวะชีวิตวิถีใหม่ทำให้ผู้ให้บริการสุขภาพต้องการความเห็นอกเห็นใจจากทุกฝ่าย และ 3) ผู้ให้บริการสุขภาพตระหนักถึงจริยธรรมแห่งการดูแลตนเองและความพร้อมในการดูแลผู้รับบริการสุขภาพ โดยเสนอให้มีการกำหนดนโยบายและมีการติดตามและประเมินผลตามนโยบายที่วางไว้ ผลการวิจัยมีประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานพยาบาลในการใช้ประกอบการวางนโยบายการบริการที่เป็นเลิศต่อไป

17. องค์รวม: การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน (Holistic: An Analytic, Appreciative and Applicative Study) โดย ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการวิเคราะห์ พบว่า “องค์รวม” เป็นคำที่แปลมาจากคำในภาษาอังกฤษ คือ holism ซึ่งมีความหมายตามพจนานุกรมภาษาอังกฤษฉบับออกซ์ฟอร์ดว่า “แนวโน้มตามธรรมชาติในการสร้างองค์ประกอบที่มีคุณสมบัติมากกว่าผลรวมขององค์ประกอบ” 2. ผลการวิจัย พบว่า การมององค์รวมช่วยส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมองเห็นปัญหาอย่างรอบด้าน “เลือกใช้ปัจจัยที่มีผลลัพธ์สูงสุด” ภายใต้สถานการณ์ที่เป็นอยู่ เกิดความคิดรอบด้านในการแก้ปัญหา ไม่ด่วนตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยแนวทางใดทางหนึ่ง อันอาจส่งผลให้เกิดปัญหาอื่นตามมาในภายหลัง 3. ผลการวิธาน พบว่า แนวทางการนำหลักการทรงงานข้อนี้ไปประยุกต์ใช้อาจสามารถประยุกต์ใช้ได้ดังนี้ 1) มองภาพรวมของผลลัพธ์ให้ชัดเจน 2) สร้างเหตุปัจจัยให้สอดคล้องกับผลลัพธ์ และ 3) มองให้เห็นปัญหาและทางออกอย่างรอบด้าน

18. การทำงานอย่างมีความสุขตามหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (Happy Working According to His Majesty King Bhumibol Adulyadej The Great's Working Principles) โดย ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์ และเมธา ธรรมเทพาริพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัย พบว่า การทำงานอย่างมีความสุขตามหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

เกิดจากการทำงานที่ปรารถนาให้ส่วนรวมเกิดประโยชน์สุข ประการหนึ่ง และปรารถนาให้ส่วนรวมพ้นจากความทุกข์ ประการหนึ่ง เป็นงานที่ทำเพื่อ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แก่คนส่วนรวม เป็นความสุขที่เกิดจากใจที่รู้จักพอ และการแบ่งปันด้วยใจอันบริสุทธิ์ ไม่หวังผลตอบแทน ผลของการบำบัดทุกข์บำรุงสุขก็คือ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเกิดการเกื้อกูลซึ่งกันและกันด้วยความรู้รัก สามัคคี มีจิตใจที่สมดุลและมั่นคง ตระหนักถึงคุณค่าของการดำรงอยู่อย่างมีความหมาย ด้วยความตระหนักใส่ใจ และแบ่งปัน รวมถึงการเป็นมิตรกับธรรมชาติและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสิ่งแวดล้อม

19. การบริหารคนตามหลักพุทธธรรมสำหรับนักธุรกิจ (Personal Management According to Dharmic Principles for Business Persons) โดย สิริพันธ์ กันยาวิริยะ ชีสา กันยาวิริยะ และเมธา หริมเทพาธิป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัย พบว่า หลักธรรมที่พบได้ในพระสูตร หลักธรรมเกี่ยวกับการบริหารคน ได้แก่ พรหมวิหารธรรม สังคหัตถุธรรม สปัปฐิตาน และอคติ หลักธรรมทั้ง 4 หมวดนี้เป็นหลักธรรมที่มีความสำคัญสำหรับการบริหารคนจากภายในสู่ภายนอก เมื่อสังเคราะห์หลักธรรม พบว่า ผู้นำที่มีเมตตา กรุณา มุติตา และอุเบกขา มีวาจาที่ไพเราะอ่อนหวานที่กลั่นออกมาจากใจ มีการให้และแบ่งปันอย่างมีปัญญาและความชอบธรรม ปราศจากอคติ ย่อมได้ใจคนหรือเพื่อนร่วมงาน สามารถประสานประโยชน์สุขให้กับคนหมู่มากได้อย่างชอบธรรม แบ่งปันความสุขความสำเร็จร่วมกันได้ด้วยความรักสามัคคี

20. ระเบิดจากข้างใน : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน (Inside-Out Blasting: An Analytic, Appreciative and Applicative Study) โดย ชีสา กันยาวิริยะ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัย พบว่า 1) การระเบิดจากข้างในที่เกิดจากความตระหนักในตน ย่อมมีความเข้มข้นสูงที่จะใส่ใจในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความจริงใจ แน่วแน่ ที่จะทำความเข้าใจ ยอมรับ และก้าวข้ามปัญหา อุปสรรคต่างๆ อย่างไม่ย่อท้อ การระเบิดจากข้างในที่เกิดจากแรงบัลดาลใจเช่นนี้ย่อมสร้างคุณประโยชน์ให้แก่ผู้ปฏิบัติและคนรอบตัว 2) คุณค่าที่เกิดจากการระเบิดจากข้างใน ทำให้เกิดความตระหนักในปัญหาที่เกิดขึ้น เกิดแรงบัลดาลใจที่จะคิดหาคำตอบ เพื่อแก้ไขปัญที่เกิดขึ้นด้วยหลัก 3 กล้า คือ กล้าเผชิญปัญหา กล้าประเมินวิธีปฏิบัติ กล้าลงมือทำด้วยความรับผิดชอบ 3) ขั้นตอนของหลักการดำเนินงานในข้อนี้ ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน ตามลำดับดังนี้ 1) ใช้แรงบัลดาลใจเป็นตัวนำ 2) ใช้การศึกษาอย่างเป็นระบบเป็นตัวตาม 3) มีคุณภาพชีวิตเป็นเป้าหมาย

21. ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ: การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน (Systematic Information Study: An Analytic, Appreciative and Applicative Study) โดย ชีสา กันยาวิริยะ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการวิเคราะห์ พบว่า หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร มีทั้งส่วนของการวางใจ (เจตนา/เป้าหมาย) ส่วนของวิธีคิดและส่วนของการปฏิบัติ นำไปสู่การบริหารตน บริหารคน และบริหารงานอย่างมีคุณภาพ เป็นเหตุปัจจัยให้เกิดทัศนคติที่ถูกต้องในการทำงาน เสริมสร้างศักยภาพให้เป็นคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ด้วยสติปัญญา 2. ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบนั้น ช่วยทำให้มีโอกาสได้รับทราบข้อมูลจากอดีตกับปัจจุบันในเวลาเดียวกัน ได้คำตอบของข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ทั้งในเชิง

นิรนัยและอุปนัย เห็นองค์รวมได้ง่าย ทำให้เข้าใจง่ายและง่ายต่อการจดจำ เกิดการผสมผสานคำตอบได้ครอบคลุมมากขึ้น และสามารถนำข้อมูลที่ได้มาแล้วอย่างบริสุทธิ์ใจ มาเป็นข้อมูลหลักในการนำไปต่อยอดและพัฒนา ทำให้เกิดความง่ายต่อการนำไปใช้ประโยชน์ 3. ผลการวิจัย พบว่า เมื่อต้องการนำหลักการทรงงานข้อที่ 1 คือ “ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ” มาประยุกต์ใช้ สิ่งที่ควรคำนึงถึงมี 3 ส่วนตามลำดับ ดังนี้ 1) สำรวจเป้าหมาย 2) ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 3) รูปแบบการคิดอย่างเป็นระบบ

22. ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่เอื้อต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของครูโรงเรียนมัธยมปยุราวาส กรุงเทพมหานคร (The Relationship of Elements Contributing to Success in Promoting Classroom Research that Affects the Development of Educational Institutions to be a Learning Organization of Puranawat Secondary School Teachers Bangkok) โดย โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ วิทยาลัยทองสุข ผลการวิจัย พบว่า 1. เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู พบว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการพัฒนาวิชาชีพครูหรือการวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งจำเป็น สามารถสร้างความรู้ทางวิชาการ แก้ปัญหาการจัดการเรียน การสอน พัฒนาผู้เรียน และยังเป็นผลงานทางวิชาเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งได้ เป็นการพัฒนาตนเองด้านการวิจัย มีข้อมูลความรู้และความเข้าใจ ในการวิจัยในชั้นเรียนในระดับปานกลาง 2. สภาพปัจจุบันของสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู พบว่า ด้านการกำหนดยุทธศาสตร์ และนโยบาย ด้านการจัดองค์กร/โครงสร้างองค์กร ด้านภาวะผู้นำ การให้ความสำคัญ และตระหนักของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านการสร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ร่วมกันของสถานศึกษาและด้านความสามารถในการสนับสนุนทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือด้านความสามารถในการสนับสนุนทรัพยากรและ สิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของครูต่อการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีความความสัมพันธ์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีระดับการส่งเสริมระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ การให้ความสำคัญ และตระหนักของผู้บริหารสถานศึกษา รองลงมา ด้านการจัดองค์กร/โครงสร้างองค์กร

23. การบริหารตนตามหลักพุทธธรรมสำหรับนักธุรกิจ (Self-Management According to Dharmic Principles for Business Persons) โดย ชีสา กันยาวิริยะ สิริพันธ์ กันยาวิริยะ และเมธา หริมเทพาธิป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัย พบว่า การบริหารตนตามหลักพุทธธรรมสำหรับนักธุรกิจ คือ การนำหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาดน ได้แก่ ขรവാธรรม 4 ทิฏฐธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม 4 ปาปณิกธรรม 3 และสัพปุริสธรรม 7 มาพัฒนาตนให้มีภาวะผู้นำ มีจริยธรรมและคุณธรรม โดยใช้การทำงานเป็นเครื่องมือ ส่วนหลักธรรมเป็นตัวขับเคลื่อน หลักการบริหารตนในพระสูตรต้นตปฏิกนันั้นเน้นการสร้างเหตุอันนำมาซึ่งโภคทรัพย์ทั้งภายในและภายนอก คือ การมีจิตที่เป็นกุศล มีพลังปัญญา ความเมตตาและความเพียร สามารถสร้างเครือข่ายคนที่เป็นกัลยาณมิตรร่วมกัน และพัฒนาตนไปพร้อมๆ กัน ทำให้เกิดกัลยาณมิตรที่น่าเชื่อถือในวงการธุรกิจ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางโลกและทางธรรม

24. การจัดการศึกษาวรรณคดีไทยโดยใช้ Metavers (Management of Thai Literature Studies Using Metaverse) โดย สมเกียรติ วุฒิธรรมาภวัฒน์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภูเวียงพณิชยการ และ พัชรพร สาลี ชลลัดดา สายนาโก มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน สรุปว่า การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในหมวด 9 มาตรา 66 ระบุว่าผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ได้ทำเพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต หลักสูตรการสอนภาษาไทยเป็นหลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ขอนแก่น ซึ่งเป็นหลักสูตรระดับอุดมศึกษาปริญญาตรี มีระยะเวลาการศึกษาทั้งหมด 4 ปีการศึกษา และมีเรื่องการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามโรงเรียนต่างๆ ด้วย ซึ่งเป็นหลักสูตรในการผลิตครูด้านการสอนภาษาไทย ซึ่งในเนื้อหาการเรียนการสอนวิชาวรรณคดีไทยได้จัดเป็นรายวิชาหนึ่งในหลักสูตรการสอนภาษาไทย โดยมีคำอธิบายรายวิชาไว้ว่า ศึกษาวรรณคดีไทย และวิวัฒนาการของวรรณคดีตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งศึกษาวรรณคดีเอกของไทยทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ความเป็นมา เนื้อหา รูปแบบ คุณค่าในด้านประวัติศาสตร์การเมืองการปกครอง สังคม และวรรณศิลป์ โดยมีจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ไว้ว่า จุดมุ่งหมายของรายวิชา 1.1 เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณคดีไทย และวิวัฒนาการของวรรณคดีตั้งแต่สมัย สุโขทัยจนถึงปัจจุบัน 1.2 เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณคดีเอกของไทยทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองตั้งแต่ สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน 1.3 เพื่อให้นักศึกษาได้วิเคราะห์ความเป็นมา เนื้อหา รูปแบบ คุณค่าในด้านประวัติศาสตร์การเมืองการปกครอง สังคม และวรรณศิลป์ของวรรณคดีไทย การนำเสนอแบบบทความด้านการสอนวรรณคดีไทยโดยใช้จักรวาลนภเมต ซึ่งผู้เขียนเห็นว่ามีความหมายกับการนำเสนอเพื่อเป็นตัวอย่างใน ยุคศตวรรษที่ 21 และพระราชบัญญัติการศึกษา การศึกษาในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมีการใช้โซเชียลมีเดียมาปรับใช้กับการเรียน สรุพล บุญลือ กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในปัจจุบันเต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ปริมาณของการเข้าถึงทำได้ง่ายและรวดเร็วทำให้เกิดการแปรปรวน (Disruptive) จากความเป็นเทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตทำให้เกิดชีวิตในรูปแบบใหม่โลกไม่มีขอบเขตในเรื่องของเทคโนโลยีและในบทความเดียวกันได้กล่าวว่า (Metaverse) เป็นการเชื่อมโยงผู้คนที่อยู่ห่างไกลกันเข้ามาอยู่ในโลกเสมือน และทำกิจกรรมเสมือนได้อยู่ในที่เดียวกัน ตามแนวคิดนี้ทางการศึกษาได้นำมาใช้หลากหลาย เช่นห้องเรียนเสมือนจริงที่สอนโดยใช้สภาพแวดล้อมออนไลน์ในอินเทอร์เน็ต นำเอานักเรียนและครูมาพบกัน ทำการเรียนการสอนและสื่อสารกันได้นานแล้ว ในบทความฉบับนี้จะอภิปรายความเป็นมาของเทคโนโลยีเสมือนจริงและการเรียนแบบเสมือนจริงในยุคต่างๆ ที่ผ่านมา ประยุกต์โลกเสมือนนี้มาปรับใช้กับการศึกษาโดยเฉพาะอันจะเกิดประโยชน์ต่อการกระตุ้นความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนวรรณคดีไทย

25. หลักอธิปไตยเพื่อพัฒนาผู้บริหาร (Supremacy for Developing Executives) โดย พระปลัดธนา อคฺคธมฺโม (พิมพ์ารัตน์) และกฤตสุขชิน พลเสน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

จากการศึกษา พบว่า บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาหลักอธิปไตยในพุทธศาสนาเถรวาทจากการศึกษาพบว่า อธิปไตยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ประกอบด้วยอัตตาธิปไตย ได้แก่ การมีตนเป็นใหญ่ โลกาธิปไตย ได้แก่ การมีโลกเป็นใหญ่ ธรรมาธิปไตย ได้แก่ การมีธรรมเป็นใหญ่ ดังนั้น ผู้บริหารควรได้มีการใช้หลักอธิปไตยและหลักธรรมสำหรับผู้บริหาร คือ พรหมวิหาร 4 อคติ 4 และหลักทศพิธราชธรรมด้วย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	ง
สารบัญ	ณ
การพัฒนาสินค้าและรูปแบบการบริการท่องเที่ยวของชุมชนปราสาทขอมในจังหวัดสุรินทร์ (Product Development and Tourism Service Model of Prasat Khmer Community in Surin Province) ธนรัฐ สะอาดเอี่ยม และพระวีรศักดิ์ จันทวิไล (สุชน้อย)	1
การศึกษาภูมิปัญญาในการผลิตเส้นใยกัญชงเชิงอุตสาหกรรมสิ่งทอชุมชน (A study of wisdom in the Production of Hemp Fibers of Community Textile Industry) สุทิน เรืองปานกัน ทรงคุณ จันทจร และระพีพันธ์ ศิริสัมพันธ์	17
ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการเช่าหอพักเอกชนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน (Factors Affecting Students' Choice of Private Dormitory Rental Service Rajamangala University of Technology Lanna Nan) กนกรัตน์ ดวงพิกุล และชนาภา มังคละ	28
ปรัชญาเต๋าในศาสตร์ของฮวงจุ้ยกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Taoist philosophy in the science of Feng Shui of Development quality life) พรภัทรพัสส์ กาญจนพจน์ กันยาวิริ์ สัทธาพงษ์ และสวัสด์ อโนทัย	40
สัญลักษณ์ยันต์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตหลังนวยุค (The Symbolic Alphabet Yantra of Development Quality life in the Postmodern) ประพจน์ ตรีจันทร์ทอง กันยาวิริ์ สัทธาพงษ์ และสวัสด์ อโนทัย	54
พิธีไหว้ครูโซน ละคร ภายหลังการพระราชทานครอบจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (Rite of Payinh Homage to the Teachers of Khon and Lakhon after The Thai Royal Sacred Ceremony for His Majesty King Bhumibol Adulyadej the Grest) ว่าที่ร้อยเอก อรรถพล ฉิมพูลสุข และภาวดี โพธิเวชกุล	67

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการสื่อสาร ในองค์การสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนราธิวาส (Transformational Administration of Administrators Affecting Communication in Organization under Primary Educational Service Area Office, Narathiwat)	82
ธารินี กิตติกาญจน์โสภณ เบญจภรณ์ รัญระนา จามจุรี จำเมือง และสุชาติ เสวตบดี ปัญหาในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด: กรณีศึกษาในสถานพยาบาลของรัฐ (Problems of Addiction Treatment: A Case Study of Public Hospitals)	94
วนิตตา พิทยาเรืองนนท์ และอารณีย์ มาตรการที่เหมาะสมในการคุ้มครองสิทธิของคู่สัญญาการให้บริการซอฟต์แวร์ (Appropriate Measures to Protect the Rights of Software Service Contract Parties)	103
อนุชา คำพิลา และภูมินทร์ บุตรอินทร์ ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการนำเอาข้อมูลสารพันธุกรรมไปใช้ในคดีอื่น (Legal problems related to the use of genetic information in other cases)	113
ภาณุมาตร์ ขำคล้าย และจิรวิทย์ ลิปิพันธ์ การเสริมสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยชุดกิจกรรมแนะแนว (The Enhancement of Career Decision Making Self-Efficacy of High School Students Through Guidance Activities)	127
ชุดิมา ทองมีขวัญ สกล วรเจริญศรี และมณฑิรา จารุเพ็ง การให้คำปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อลดพฤติกรรมติดเกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (Integrative Group Counseling for Reducing Game Addiction Among Junior High School Students)	140
กมลจิตร ข่างเงิน พัทธราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และครรชิต แสนอุบล THE INFLUENCE OF THE OUTCOME-BASED EDUCATION ON STUDENTS' EMPLOYMENT INTENTION IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN GUANGDONG PROVINCE, CHINA Jun Wu Prapatpong Senarith and Sukhum Moonmuang	153
THE INFLUENCES OF VISIONARY LEADERSHIP ON THE INTERNATIONAL COOPERATION IN ART EDUCATION MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS, LIAONING PROVINCE, CHINA Sun Xiaoting Prapatpong Senarith and Sukhoom Moonmuang	174

THE 21 ST CENTURY ARTS TALENTS CULTIVATION PATTERN OF UNDERGRADUATE STUDIES UNDER LIAONING PROVINCE UNDER LIAONING PROVINCE	195
Luchen Sun Chuanchom Chinatangkul and Kamolmal Chaisirithanya	
จริยธรรมแห่งการดูแลกับผู้ให้บริการสุขภาพในภาวะชีวิตวิถีใหม่ (Ethics of Care and Healthcare provider in New Normal)	209
พจนนา มาโนช โรงพยาบาลเอกชล 1 และสิริกร อมฤตวาริน เอนก สุวรรณบัณฑิต	
องค์รวม: การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน (Holistic: An Analytic, Appreciative and Applicative Study)	222
ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์	
การทำงานอย่างมีความสุขตามหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (Happy Working According to His Majesty King Bhumibol Adulyadej The Great's Working Principles)	231
ชัยโรจน์ นพเฉลิมโรจน์ และเมธา หริมเทพาธิป ข	
การบริหารคนตามหลักพุทธธรรมสำหรับนักธุรกิจ (Personal Management According to Dharmic Principles for Business Persons)	240
สิรินทร์ กันยาวิริยะ ชิสา กันยาวิริยะ และเมธา หริมเทพาธิป	
ระเบิดจากข้างใน : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน (Inside-Out Blasting: An Analytic, Appreciative and Applicative Study)	250
ชิสา กันยาวิริยะ	
ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน (Systematic Information Study: An Analytic, Appreciative and Applicative Study)	257
ชิสา กันยาวิริยะ	
ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่เอื้อต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการทำ วิจัยในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของครูโรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส กรุงเทพมหานคร (The Relationship of Elements Contributing to Success in Promoting Classroom Research that Affects the Development of Educational Institutions to be a Learning Organization of Puranawat Secondary School Teachers Bangkok)	264
โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ	

การบริหารตนตามหลักพุทธธรรมสำหรับนักธุรกิจ (Self-Management According to Dharmic Principles for Business Persons) ชิสา กันยาริยะ สิริินทร์ กันยาริยะ และเมธา หริมเทพาธิป	275
การจัดการศึกษาวรรณคดีไทยโดยใช้ Metavers (Management of Thai Literature Studies Using Metaverse) สมเกียรติ วุฒิธรรมาภวัฒน์ และพัชรพร สาลี ชลัดดา สายนาโก	282
หลักอธิปไตยเพื่อพัฒนาผู้บริหาร (Supremacy for Developing Executives) พระปลัดธนา อคฺคธมฺโม (พิมพ์รัตน์) และกฤตสุขชิน พลเสน	304
จริยธรรมการตีพิมพ์บทความในวารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวธวิกลิตาราม	314
การเตรียมต้นฉบับเพื่อการเสนอจัดพิมพ์ในวารสารวิจัยธรรมศึกษา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวธวิกลิตาราม	316